Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

25.10.2022

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Asiantuntijakuuleminen 26.10.2022

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia. Lisäksi muutettaisiin työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia, tulotietojärjestelmästä annettua lakia, työsopimuslakia ja työttömyysturvalakia. Vähäisiä muutoksia tehtäisiin myös eräisiin verolakeihin. Sosiaalisista yrityksistä annettu laki kumottaisiin. Esityksen tavoitteena on yksinkertaistaa palkkatukea koskevia säännöksiä ja lisätä palkkatuen käyttöä erityisesti yksityisellä sektorilla. Uudenmaan ELY-keskus pitää ehdotettuja muutoksia tarkoituksenmukaisina ja perusteltuina. Pääosin Uudenmaan ELY-keskuksen oikeudelliset palvelut -yksikön esitysluonnokseen annetussa lausunnossa ehdotetut muutokset on otettu esityksessä nyt huomioon.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 1 §:än ehdotetaan muutosta, jossa palkkatuen määritelmään lisättäisiin se, että palkkatuella tuetun työn tarkoituksena voi olla myös vammaisten ja pitkäaikaissairaiden sekä 60 vuotta täyttäneiden pitkään työttömänä olleiden henkilöiden työn saannin ja työelämään osallisuuden lisääminen. Uudenmaan ELY-keskus pitää lisäystä kannatettavana ja katsoo, että se vastaa paremmin myös lain soveltamisen nykytilaa.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hallituksen esitykseen julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 2 §:n perusteluihin tehdyt tarkennukset kotoutumissuunnitelmaan oikeutetuista ja ansiotyötä vailla olevista henkilöistä ovat kannatettavia.

Edelleen ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, ettei hallituksen esityksessä ole otettu kantaa työttömyyden yhtäjaksoisuuden arviointiin julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 7 luvun 2 §:n 2 momenttia sovellettaessa. Erilaisten työsopimusten muotojen lisääntyessä ELY-keskus katsoo, että esityksessä olisi hyvä tarkentaa, onko yksittäisillä tehdyillä työvuoroilla merkitystä yhtäjaksoisuuden arvioinnissa ja missä määrin, tai tähän tulisi ottaa kantaa myöhemmin lain soveltamisohjeessa.

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
0295 021 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1
Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lisäksi esityksessä olisi 7 luvun 2 pykälän 2 momentin perusteluissa tai myöhemmin lain soveltamisohjeessa olisi hyvä tarkemmin avata, kuinka TE-toimiston tulisi arvioida ammatillisen osaamisen puutteita. Tämä olisi erityisen tärkeää siksi, että ehdotetussa 7 luvun 11 §:ssä edellytetään, että tuella palkatun siirtämisessä arvioidaan osaamisen puutetta suhteessa työtehtäviin käyttäjäyrityksessä, jos palkkatuki on myönnetty osaamisen puutteiden perusteella.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hallituksen esitys selkiyttää nykyisin voimassa olevia säännöksiä palkkatuen määrän ja keston määrittelemisen osalta. Palkkatuen määrän ja keston harkinnanvaraisuudesta luopuminen lisää hallinnon asiakkaiden yhdenvertaisuutta.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että valituskielto koskien palkkatuen harkintaa on nyt riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen. ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että edelleenkään muutoksenhakua koskevassa 14 luvussa ei säädetä tarkemmin muutoksenhausta päätökseen, jolla TE-toimisto antaa luvan työllistetyn työntekijän siirtämisestä käyttäjäyritykseen. Päätösmenettelyn ollessa uusi tästä olisi hyvä mainita hallituksen esityksessä jotain.

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain siirtymäsäännöstä on luonnosvaiheesta tarkennettu, ja pääosin muutoksia pidetään kannatettavina. Uudenmaan ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota vielä siihen, että esityksessä ei oteta kantaa liikkeen luovutus -tilanteisiin siirtymäaikana. Siirtymäsäännöksen mukaan: ”Ennen tämän lain voimaan tuloa myönnettyyn palkkatukijaksoon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Työnantajan hakiessa jatkoa ennen lain voimaan tuloa myönnetylle palkkatuelle, sovelletaan tämän lain säännöksiä.” Onko liikkeen luovutuksessa kyse siirtymäsäännöksessä mainitusta työnantajan hakemasta jatkosta myönnetylle palkkatuelle, johon sovellettaisiin uusia säännöksiä, vai aiemmin myönnetystä palkkatukipäätöksestä, johon sovelletaan vanhoja säännöksiä?

Tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:ään, joka koskee tiedonsaantioikeutta, on esityksessä ehdotettu muutosta. Säännöksessä kokeilualueen kunnilla ei olisi vastaavaa oikeutta kuin TE-toimistoilla tulorekisteritietoihin. Kokeilualueen kunnat tekevät omille asiakkailleen palkkatuen ja starttirahan myöntämistä koskevia päätöksiä sekä jatkossa 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuen myöntämistä koskevia päätöksiä TE-toimistojen sijasta. Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista, että kokeilualueen kunnilla olisi näitä päätöksiä tehdessään vastaavat tiedonsaantioikeudet kuin TE-toimistoilla.

25.10.2022

Lakimies Matilda Tyni